

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. spalio 19 d.
(OR. en)

13847/22

INST 387
POLGEN 137
AG 129

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. spalio 19 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 548 final
Dalykas:	KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI „2023 m. Komisijos darbo programa. Tvirta ir vieninga Sąjunga“

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 548 final.

Pridedama: COM(2022) 548 final

EUROPOS
KOMISIJA

Strasbūras, 2022 10 18
COM(2022) 548 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

2023 m. Komisijos darbo programa

Tvirta ir vieninga Sąjunga

1. Tvirta ir vieninga Sąjunga

„Visas žemynas solidariai susitelkė... Europiečiai nenusigrėžė ir nedvejojo“. Europos Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen, Pranešimas apie Sąjungos padėtį, 2022 m. rugsėjo 14 d.

Per praėjusius metus Europą ir pasaulį viena po kitos ištiko kelios krizės. Barbariška Rusijos invazija į Ukrainą sugrąžino Europą į siaubingą karo realybę. Nepaliaujamai didėjant tragiškai žuvusiųjų skaičiui ir niokojimo mastui, konflikto atgarsiai vis labiau juntami visoje Europoje ir likusiame pasaulyje. Dėl to kilusi energetikos krizė dar labiau padidino jau ir taip didėjančias pragyvenimo išlaidas, o tai slopino tvirtą Europos atsigavimą po pandemijos. Kartu kyla naujų iššūkių visuotinei taisyklėmis grindžiamai tvarkai. Tai išryškina būtinybę siekti vienybės, bendradarbiauti su mūsų partneriais ir vykdyti diplomatinę veiklą su šalimis visame pasaulyje.

Šios unikalios aplinkybės apibūdina šių metų Komisijos darbo programos kontekstą. Ji grindžiama trimis viena kitą papildančiomis realijomis. Pirmą, **tokio masto problemas iš tiesų galima išspręsti tik kolektyviai, veikiant kaip viena Sąjunga**. Europa ne kartą – vakcinų, ekonomikos atsigavimo, sankcijų ar paramos Ukrainai klausimais – pademonstravo, kad yra pajėgi išspręsti iškiliusias problemas. Ji kiekvienu atveju parodė, kiek daug, turėdama bendrą tikslą ir laikydamosi vieningo požiūrio, ji gali pasiekti ir kokio plataus užmojo ir greitas gali būti jos atsakas. Tai ir toliau turi būti mūsų darbo ateinančiais metais varomoji jėga.

Antra realija yra tai, kad šios krizės tik išryškina būtinybę Europai toliau **spartinti šios kadencijos pradžioje numatytą radikalią pertvarką**, siekiant spręsti klimato ir gamtos krizes, padaryti mūsų ekonomiką ir demokratiją atsparesnę, pramonę konkurencingesnę, o visuomenę teisingesnę ir sustiprinti mūsų geopolitinę poziciją. Ši pirmą kartą politinėse gairėse išdėstyta programa grindžiama siekiu sukurti geresnę ateitį būsimai kartai ir užtikrinti, kad būtume geriau pasirengę atremti būsimus iššūkius. Visų šių tikslų aktualumas nė kiek nesumažėjęs.

Trečia realija yra tai, kad šių ypatingų krizių, kurios taip stipriai veikia kasdienį europiečių gyvenimą, **neįmanoma įveikti laikantis įprasto požiūrio**. Turėsime nuolat imtis skubių atsako priemonių, kad užbėgtume už akių būsimiems iššūkiams ir patenkintume neatidėliotiniausius poreikius. Todėl dėsime visas pastangas, kad padėtume europiečiams šiuo sunkiu laikotarpiu. Komisija tai laikys svarbiausiu prioritetu ateinančiais metais ir sieks mažinti energijos kainas, užtikrinti būtiną tiekimą, nuo kurio priklauso mūsų pramonės konkurencingumas ir apsirūpinimo maistu saugumas, stiprinti mūsų socialinę rinkos ekonomiką ir nesilpninti atsako į COVID-19 pandemiją, kuri vis dar apėmusi mūsų Sąjungą, priemonių.

Šios trys realijos formuoja šios darbo programos prieduose nurodytą su visais šešiais plataus užmojo tikslais susijusį darbą. Ji grindžiama jau atliktu darbu ir pažanga, kurią pasiekėme sprenddami aktualiausius uždavinius ir kartu išlaikydami ilgalaikę kryptį. Įgyvendinant planą „RepowerEU“, kuriuo siekiama panaikinti Europos priklausomybę nuo Rusijos energijos

importo, nuolat mažėjo tiekimas iš Rusijos, jį kompensuojant didėjančiais alternatyviais tiekimo šaltiniais, užtikrintais sėkmingu bendradarbiavimu su mūsų tarptautiniais partneriais. Nors mūsų laukia sunki žiema, dėl **Dujų laikymo reglamento** buvo užpildyta beveik 91 proc. ES saugyklų, o valstybės narės pagal **Europos dujų poreikio mažinimo planą** rengia dujų taupymo planus. Komisija taip pat nustatė **neatidėliotinas energijos rinkos intervencijos priemones**, kuriomis siekiama spręsti pastarojo meto dramatiško kainų kilimo problemą ir sumažinti Europos gyventojų ir įmonių sąskaitas už energiją. Ir toliau spartinsime energetikos pertvarką – tiek kaip kovos su klimato krize priemonę, tiek kaip priemonę mūsų priklausomybei mažinti ir konkurencingumui didinti. Svarbus šio darbo aspektas bus ypatingos svarbos infrastruktūros objektų atsparumo ir reagavimo pajėgumų didinimas – tai taip pat bus esminis Komisijos Pirmininkės U. von der Leyen paskelbto penkių etapų plano elementas.

Siekdami remti žmones ir įmones visoje Europoje, dabar turime, taikydami priemonę „NextGenerationEU“, tęsti su investicijomis ir reformomis susijusį darbą. Taip pat turime toliau išnaudoti ES biudžeto teikiamą naudą. Kad įveiktume energetikos krizę, turime apsaugoti savo ekonomikos pagrindus, visų pirma išsaugoti mūsų bendrąją rinką ir didelį užimtumą. Vieningas, bendras Europos masto sprendimas labai svarbus ne tik tam, kad, taikant pagrindiniais proporcingumo ir būtinumo principais grindžiamas aiškus valstybės pagalbos gaires, bendrojoje rinkoje būtų išlaikytos vienodos sąlygos, bet ir tam, kad būtų pašalintas Sąjungai kylantis didelis susiskaldymo pavojus. Įgyvendindama planą „REPowerEU“ Komisija ėmėsi svarbių pirmųjų veiksmų solidarumui užtikrinti, tačiau reikia nuveikti daugiau. Todėl turime duoti jam postūmį, skirdami papildomą finansavimą, pagrįstą poreikių vertinimu ir atitinkantį investicijų įsisavinimo pajėgumą. Išnagrinėsime papildomus „REPowerEU“ finansavimo šaltinius ir esame pasirengę pasiūlyti tolesnius veiksmus, taip pat remdamiesi patirtimi, įgyta taikant ES finansinio solidarumo mechanizmus pagal priemonę „NextGenerationEU“ ir kitas sėkmingas priemones.

Patirdama Rusijos invazijos padarinius ES ir toliau remis Ukrainą taip pat tvirtai, ryžtingai ir vieningai, kaip ji tą darė nuo pat vasario 24 d. Didžiausios svarbos klausimas ateinančiais metais – Ukraina ir jos ateitis. Tačiau jis labai susijęs ir su Europos Sąjungos ateitimi ir visa tai, už ką ji pasisako: laisvė, demokratija, pagrindinėmis teisėmis, teisine valstybe ir visomis vertybėmis, kuriomis ES grindžiama.

Europos Sąjunga, reaguodama į invaziją, jau priėmė daugiau kaip 180 į skausmingas Rusijai vietas nutaikytų priemonių ir kartu teikia tvirtą paramą Ukrainai ir jos žmonėms – tai tikro ES ir jos valstybių narių solidarumo išraiška. Nuo karo pradžios iki rugsėjo mėn. ES ir jos valstybės narės sutelkė daugiau kaip 19 mlrd. EUR Ukrainos ekonominiam, socialiniam ir finansiniam atsparumui sustiprinti ir papildomus 3,1 mlrd. EUR karinei paramai pagal **Europos taikos priemonę**. Piliečiai ir valstybės narės parodė didžiulį geranoriškumą ir solidarumą priimdami milijonus nuo smurto bėgančių ukrainiečių, o ES, taikydama **Laikinosios apsaugos direktyvą**, padeda užtikrinti, kad jie galėtų gauti darbą, būstą, išsilavinimą ir sveikatos priežiūrą.

Taikant **ES civilinės saugos mechanizmą** Ukrainai suteikta per 70 000 tonų pagalbos, įskaitant maistą, vandenį, pastogę, energiją ir sveikatos priežiūrą. Per Pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas instituciją (HERA) ir pasitelkdami „rescEU“ **ekstremaliųjų situacijų atsargas** sutelkėme medicininės ir specializuotos įrangos, reikalingos siekiant reaguoti į pavojus visuomenės sveikatai, pavyzdžiui, chemines, biologines, radiologines ir branduolines grėsmes. **Sanglaudos veiksmais dėl pabėgėlių Europoje (CARE)** ir pasiūlymu dėl **FAST-CARE** sudarėme palankesnes sąlygas valstybėms narėms ir regionams mobilizuoti sanglaudos lėšas siekiant padėti nuo karo bėgantiems žmonėms.

Toliau teiksime didelę politinę, finansinę ir humanitarinę pagalbą Ukrainai ir esame pasirengę remti būsimą šalies atstatymą. Pirmasis žingsnis – **100 mln. EUR skirti nuniokotoms Ukrainos mokykloms atkurti**. Kadangi Ukrainos ir jos žmonių ateitis yra Sąjungoje, taip pat sieksime **sudaryti palankesnes sąlygas jai patekti į bendrąją rinką**. Kartu ir toliau koordinuosime veiksmus, be kita ko, su savo sąjungininkais, kad užtikrintume **veiksmingą sankcijų vykdymą**, siekdami išlaikyti didelį ekonominį spaudimą Rusijai ir pakenkti jos gebėjimui vykdyti karą Ukrainoje.

Dar viena didelė problema, kelianti pavojų apsirūpinimo maistu saugumui visame pasaulyje, – tebesitęsianti maisto krizė, kurią sukėlė smarkiai išaugusios kainos bei didelės sausros ir kurią dar labiau paaštrino Rusijos invazija į Ukrainą. Siekdama spręsti šią problemą ir sudaryti palankesnes sąlygas Ukrainai patekti į bendrąją rinką ir pasaulines tiekimo grandines alternatyviais maršrutais, Komisija toliau glaudžiai bendradarbiauja su savo tarptautiniais partneriais, valstybėmis narėmis, Ukrainos valdžios institucijomis ir verslo subjektais, kad užtikrintų prieigą prie trąšų, maisto gamybos ir atviros prekybos, kad būtų užkirstas kelias maisto tiekimo iškraipymams. Mūsų **solidarumo koridoriais** Ukraina gali eksportuoti grūdus bei kitus produktus ir importuoti jai reikalingas prekes – nuo humanitarinės pagalbos iki trąšų. Taip pat sutelkėme 600 mln. EUR iš **Europos plėtros fondo**, kad padidintume paramą apsirūpinimo maistu saugumui Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybėms.

Dar daug ką reikia nuveikti tiek Sąjungoje, tiek užsienyje, visų pirma įgyvendinti tai, dėl ko jau susitarta, ir priimti tai, dėl ko dar reikia susitarti. Pateikėme iniciatyvų, kuriomis siekiama sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, investuoti į žaliąsias technologijas ir apsaugoti gamtinę aplinką. Pasiūlėme taisykles, kuriomis siekiama žmonėms ir įmonėms suteikti daugiau galimybių naudotis naujos kartos skaitmeninėmis technologijomis. Pateikėme priemonių, kuriomis siekiama didinti mūsų konkurencingumą ir stiprinti bendrosios rinkos atsparumą, kartu skatinant užtikrinti socialinį teisingumą darbo rinkoje. Ši Komisija ėmėsi veiksmų, kad dar labiau būtų sustiprintas ES gebėjimas ginti demokratiją ir teisinę valstybę. Ėmėmės veiksmų siekdami užtikrinti žiniasklaidos laisvę bei pliuralizmą ir stiprinti pliuralistinę, lygią ir įtraukią visuomenę.

Taip pat labai svarbu stipriau **remti tarpinstitucines derybas**, kad mūsų politiniai įsipareigojimai būtų įtvirtinti teisės aktuose. Dėl institucijų vienybės jau daug nuveikta – tiek COVID-19 pažymėjimo, tiek skaitmeninių taisyklių ar minimaliojo darbo užmokesčio klausimais. Turime paspartinti šio požiūrio taikymą, visų pirma dvejopai pertvarkai svarbių

dokumentų, kaip antai pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio, pasiūlymų dėl kovos su visuotiniu miškų naikinimu ar baterijų ir Dirbtinio intelekto akto, atžvilgiu. Komisijos darbas ir toliau bus grindžiamas Jungtinių Tautų **darnaus vystymosi tikslų** (DVT) įgyvendinimu visose politikos srityse. Darnaus vystymosi tikslai įtraukti į Europos semestrą ir į juos atsižvelgiama mūsų geresnio reglamentavimo priemonėse. 2023 m. JT aukšto lygio politiniame forume Komisija pateiks pirmąją savanorišką DVT įgyvendinimo ES peržiūrą.

Pastaraisiais metais europiečiai tiesiogiai pamatė, kokią poveikį mūsų ES biudžetas gali daryti. Tačiau ištekliai ir lankstumo galimybės yra ribotos. **2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP) laikotarpio vidurio peržiūra**, kurią atliksime 2023 m., suteiks galimybę iš naujo įvertinti, ar dabartinis ES biudžetas ir toliau padeda bendrai spręsti bendras problemas.

Tuo tikslu Komisija taip pat pateiks **pasiūlymą dėl antrojo naujų nuosavų išteklių krepšelio**, remdamasi, be kita ko, pasiūlymu dėl bendro Europoje vykdomo verslo apmokestinimo taisyklių sąvado (BEFIT). Šiomis priemonėmis kartu su pirmuoju pasiūlymų rinkiniu bus užtikrintos įvairesnės ir atsparesnės pajamų rūšys ir išvengta nepagrįsto Sąjungos programų lėšų mažinimo arba pernelyg didelio valstybių narių įnašų didinimo, siekiant susigrąžinti ekonomikos gaivinimo plano „NextGenerationEU“ dotacijų komponento lėšas.

2. Piliečiai – Europos demokratijos šerdis

Šių metų darbo programa taip pat yra pirmoji programa, parengta pasibaigus **Konferencijai dėl Europos ateities**. Daugelis šioje darbo programoje išdėstytų pagrindinių iniciatyvų yra parengtos atsižvelgiant į Konferencijos metu pateiktus kokybiškus plataus užmojo pasiūlymus ir svarbą siekti rezultatų piliečiams svarbiais klausimais.

Konferencija dėl Europos ateities¹ buvo unikali Europos masto dalyvaujamosios ir svarstomosios demokratijos iniciatyva ir priemonė mūsų politikos formavimui pagerinti. Konferencijoje pavyko parengti **plataus užmojo ir įkvepiančią mūsų Sąjungos viziją**.

Tai vizija Europos, kuri daro kasdienį savo piliečių gyvenimą lengvesnį tiek kaimo, tiek miesto vietovėse, ryžtingai sprendžia mūsų kartos problemas, yra labiau autonomiška ir siekia rezultatų europiečiams labiausiai rūpimais klausimais: nuo maisto iki oro kokybės. Dabar Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija turi imtis tolesnių veiksmų. Ši darbo programa yra dar vienas Komisijos žingsnis nuo vizijos pereinant prie konkrečių veiksmų².

Konferencijos dėl Europos ateities sėkmė ilguoju laikotarpiu priklausys nuo pokyčių, kuriuos ji gali paskatinti siekiant geriau į prioritetų bei užmojų nustatymą ir Europos lygmens politikos rengimą ir formavimą įtraukti piliečius.

Atsižvelgdama į Konferencijos dėl Europos ateities sėkmę, dabar Komisija, formuodama tam tikrų sričių politiką, remiasi piliečių forumais. **Naujos kartos piliečių forumuose** bus

---

¹ Konferencija dėl Europos ateities. [Galutinių rezultatų ataskaita](#)

² 2022 m. birželio mėn. komunikatas „Nuo vizijos prie konkrečių veiksmų“, COM(2022) 404 *final*.

svarstomos kitų metų maisto švaistymo, mobilumo mokymosi tikslais ir virtualių pasaulių iniciatyvos.

3. Šešių plataus užmojo tikslų įgyvendinimas

3.1. Europos žaliasis kursas

Šiais metais kilusios ekstremalios karščio bangos, miškų gaisrai ir precedento neturinčios sausras rodo, kad klimato kaitos padariniai tampa vis rimtesni. Norint įveikti klimato krizę ir sustiprinti mūsų ekonomiką ir saugumą, būtina spartinti žaliąją pertvarką. Be to, paspartinę žaliąją pertvarką didėjančių pasaulinių grėsmių ir naujos geopolitinės realijos akivaizdoje užtikrinsime didesnę ilgalaikio apsirūpinimo maistu saugumą kurdami tvarią ir atsparią maisto sistemą. Klimato krizė taip pat dar labiau išryškino poreikį toliau stiprinti ES civilinės saugos ir krizių valdymo mechanizmus.

Komisija jau pateikė daugumą Europos žaliajam kursui įgyvendinti svarbių pasiūlymų ir toliau visapusiškai remis teisėkūros institucijas, kad susitarimą būtų galima pasiekti iki šios Parlamento kadencijos pabaigos. Šiais metais labai svarbu greitai susitarti dėl Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio.

Siekdami papildyti šias priemones, 2022 m. pradžioje priėmėme novatorišką pasiūlymą iki 2030 m. perpus sumažinti pesticidų naudojimą ir iki 2050 m. atkurti pažeistas Europos ekosistemas. Artimiausiais mėnesiais priimsime plataus užmojo papildomų klimato ir aplinkos apsaugos priemonių rinkinius, be kita ko, susijusius su transporto priemonių išmetamais teršalais ir anglies dioksido absorbavimo sertifikavimu, pasiūlymus dėl aplinkos oro ir vandens kokybės gerinimo ir pagrindines žiedinės ekonomikos iniciatyvas, kuriomis visų pirma siekiama spręsti pakuočių ir plastikų tvarumo, didėjančios taršos mikroplastikais, teisės į remontą ir eksploatuoti netinkamų transporto priemonių klausimus. Taip pat sieksime, kad šių metų pabaigoje Monrealyje vyksiančioje JT biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijoje (COP 15) būtų pasiektas plataus užmojo pasaulinis susitarimas dėl gamtos, o Šarm aş Šeicho klimato kaitos konferencijoje (COP 27) parodysime pasaulinę lyderystę kovojant su klimato kaita.

Be to, mūsų Sąjunga turi didinti pasirengimą geriau atlaikyti būsimus kainų svyravimus, užtikrinti įperkamas sąskaitas už elektros energiją ir numatyti esminę pramonės transformaciją, kurios reikia, kad iki 2050 m. žemynas taptų nepriklausomas nuo iškastinio kuro ir iš esmės elektrifikuotas. Todėl 2023 m. pradžioje pasiūlysiu **visapusišką ES elektros energijos rinkos reformą**, be kita ko, atsieti dujų kainų poveikį elektros energijos kainoms.

Siekdami paskatinti žaliojo vandenilio ekonomikos plėtojimą, sukursime naują **Europos vandenilio banką**: jis investuos 3 mlrd. EUR į vandenilio rinkos kūrimą ES, be kita ko, derinant pasiūlą su paklausa.

2023 m. taip pat imsime veiksmų siekdami **sumažinti atliekų kiekį ir poveikį aplinkai**, daugiausia dėmesio skirdami Konferencijoje dėl Europos ateities nagrinėjamiems temai – **maisto ir tekstilės atliekoms**. Apie 20 proc. viso ES pagaminamo maisto yra iššvaistoma, dėl to

eikvojami gamtos ištekliai, kenkiama ekosistemoms ir prisidedama prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo. Siekdami išspręsti šią problemą, imsime priemonių, susijusių, be kita ko, su maisto atliekų mažinimo tikslais. Kadangi ES per metus kiekvienas asmuo išmeta apie 11 kilogramų tekstilės, taip pat sieksime gerinti tekstilės perdirbimą ir užtikrinti, kad gamintojai prisiimtų didesnę atsakomybę už atliekų apdorojimą.

Sukursime **išsamų tvarių ES maisto sistemų teisinį pagrindą**, kad tvarumas taptų pagrindiniu visos su maistu susijusios politikos aspektu. **Persvarstysime ES gyvūnų gerovės teisės aktus**, siekdami išplėsti jų taikymo sritį ir užtikrinti aukštesnį gyvūnų gerovės lygį. Tai atitinka Konferencijos dėl Europos ateities ir Europos piliečių iniciatyvos „End the Cage Age“ rekomendacijas.

Pasiūlysime teisės aktus dėl **naujų genomikos metodų**, pavyzdžiui, tikslinės mutagenozės ar cisgenozės. Jie padės išlaikyti aukštą žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį ir kurti atsparesnę ir tvaresnę maisto sistemą pasitelkiant novatoriškus augalinius produktus. Šia iniciatyva atsižvelgiama į Konferencijos dėl Europos ateities pasiūlymą.

Taip pat sieksime toliau **žalinti krovinių transportą** tam, kad, pereinant prie pažangesnio ir tvaresnio judumo, mažėtų transporto išmetamų teršalų kiekis ir tarša.

Pasikonsultavę su pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais, pasiūlysime **tikslingą teisės aktų dėl cheminių medžiagų registracijos, vertinimo ir autorizacijos (REACH) peržiūrą**, kad būtų užtikrintas Europos konkurencinis pranašumas ir inovacijos skatinant naudoti tvarias chemines medžiagas, supaprastinant ir racionalizuojant reguliavimo procesą, mažinant našą ir saugant žmonių sveikatą ir aplinką.

3.2. Prie skaitmeninio amžiaus prisitaikiusi Europa

Konferencijos dėl Europos ateities galutinėje ataskaitoje pabrėžiamas poreikis užtikrinti, kad skaitmeniniai sprendimai būtų prieinami ir pasiekiami visiems europiečiams ir kad Europa taptų etinės, skaidrios ir saugios skaitmeninės pertvarkos lydere.

Be to, Komisijos 2022 m. strateginio prognozavimo ataskaitoje pabrėžta būtinybė paspartinti kartu vykdomą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Skaitmeniniai sprendimai mūsų ekonomiką pavers efektyvesnę ir mažiau imlią ištekliais ir kartu padės sumažinti paties skaitmeninimo poveikį aplinkai, ištekliais ir klimatui. Šiuo tikslu pasiūlysime **ES svarbiausiųjų žaliavų aktą**, siekdami užtikrinti tinkamą ir diversifikuotą tiekimą Europos skaitmeninei ekonomikai ir žaliajai pertvarkai, ir skatinsime pakartotinį naudojimą ir perdirbimą.

Kartu su valstybėmis narėmis ne tik sieksime skaitmeninio dešimtmečio tikslų, bet ir pasiūlysime **atvirų į žmogų orientuotų virtualiųjų pasaulių**, pavyzdžiui, metaverso, **plėtojimo** priemonių. Šie pasauliai atveria begalę galimybių pramonės ir paslaugų sektoriams, kūrybiniam menams ir piliečiams, taip pat galimybių spręsti platesnius socialinius uždavinius, pavyzdžiui, susijusius su sveikata ir pažangiaisiais miestais.

Atsižvelgdama į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 225 straipsniu pagrįstą Europos Parlamento rezoliuciją, Komisija pasiūlys **Rekomendaciją dėl tiesiogiai transliuojamo**

turinio piratavimo, kurioje bus numatytas priemonių rinkinys, skirtas kovoti su neteisėtu srautiniu tiesioginių renginių, visų pirma sporto renginių, transliavimu.

Skaitmeninimas judumo srityje gali paskatinti sklandų daugiarūšio transporto paslaugų teikimą ir didesnę tvarumą. Pasiūlysiame sukurti **bendrą Europos judumo duomenų erdvę**, siekdami paskatinti skaitmeninti judumo sektorių ir imtis novatoriškų sprendimų. Siekdami pasirengti naujiems judumo srities sprendimams, taip pat pasiūlysiame sukurti ES „**Hyperloop**“ **reguliavimo sistemą**, kad galėtume prisitaikyti prie šio sparčiojo, mažai anglies dioksido išmetančio transporto sprendimo.

Mūsų iniciatyva, kuria siekiama **toliau plėsti ir tobulinti skaitmeninių priemonių ir procesų naudojimą bendrovių teisėje**, padidins su įmonėmis susijusį skaidrumą bendrojoje rinkoje, supaprastins administracines ir teismines procedūras ir palengvins tarpvalstybinę įmonių plėtrą.

Neapibrėžtas geopolitinis klimatas ir pastaruoju metu, per COVID-19 krizę, sutrikusios tiekimo grandinės parodė didžiulę mūsų unikalios bendrosios rinkos svarbą Europos ekonominės bazės stiprinimui. Dinamiška ir gerai veikianti vidaus rinka yra mūsų Sąjungos gerovės ir stabilumo pagrindas. Jos 30-ųjų metinių proga paskelbsime **Bendrosios rinkos komunikatą**, kuriame parodysime didelę jos teikiamą naudą ir kartu įvardysime įgyvendinimo spragas, taip pat būsimus bendrosios rinkos prioritetus, į kuriuos reikia atsižvelgti, kad ji ir toliau atliktų svarbų vaidmenį užtikrinant atvirą strateginę mūsų Sąjungos savarankiškumą.

Siekdami padėti užtikrinti stabilią reglamentavimo aplinką mūsų įmonėms, pateiksime **patentų licencijavimo dokumentų rinkinį**. Sieksime sukurti veiksmingą **esminio standarto patento** licencijavimo sistemą, kuri geriausiai atspindi jo savininkų ir naudotojų interesus, ir parengsime aiškias **priverstinio patentų licencijavimo** taisykles.

Mūsų bendroji rinka yra pagrindinė priemonė, kuria galime užtikrinti, kad visoje Sąjungoje žmonių sveikata ir sauga būtų didžiausias prioritetas. Taigi, atsižvelgdami į Europos Parlamento teisėkūros rezoliuciją, pateiksime pasiūlymą dėl **asbesto tikrinimo, registravimo ir stebėsenos**. Tai padės užtikrinti, kad visos valstybės narės su didesniu užmoju stebėtų, tikrintų ir šalintų šią pavojingąją cheminę medžiagą.

Mums reikalinga palanki verslo aplinka ir tinkamų įgūdžių turinti darbo jėga. Nuo to priklauso mūsų konkurencingumas ateityje. Turime pašalinti kliūtis, tebesulaikančias mūsų mažąsias įmones, nes jos yra ilgos Europos pramonės laimėjimų istorijos pagrindas. Todėl pateiksime pagalbos MVI priemonių rinkinį. Kad **sumažintų MVI tenkančią naštą**, Komisija peržiūrės Pavėluotų mokėjimų direktyvą.

Tam, kad reikiamų įgūdžių turinčios darbo jėgos netrūktų, Europos įmonės, ypač MVI, taptų konkurencingesnės, o visas skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos potencialas būtų išnaudotas užtikrinant socialinį teisingumą, 2023-ieji bus paskelbti **Europos įgūdžių metais** – taip bus galima užtikrinti būtiną mūsų darbo jėgos perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą ir į mūsų žemyną pritraukti tinkamų įgūdžių turinčių darbuotojų.

3.3. Žmonėms tarnaujanti ekonomika

Šią darbo programą priimame didelio ekonominio netikrumo laikotarpiu. Todėl esame pasirengę pasibaigus žiemai ją įvertinti iš naujo, ypač tas priemones, kurios gali turėti įtakos konkurencingumui.

Šiuo metu, kai Europoje vyksta esminės permainos, Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą yra Europos ekonominio ir socialinio atsparumo išbandymas. Turime parengti tvirtą strateginę prekybos ir investicijų kontrolės priemonių rinkinį, kad sustiprintume savo ekonominį saugumą, ir kartu siekti įvairinti vertės grandines.

Atsižvelgdama į dvejų metų patirtį Komisija yra pasirengusi **peržiūrėti ES TUI tikrinimo reglamentą**, kad, laikydamasi geresnio reglamentavimo principų, nustatytų jo veikimui ir veiksmingumui sustiprinti būtinus pakeitimus. Taip pat remsimės patirtimi, įgyta vykdant dabartinį ES eksporto kontrolės režimą ir įgyvendinant sankcijas, įvestas dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą, siekdami glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir tarptautiniais partneriais sustiprinti savo strateginę eksporto kontrolę. Be to, išnagrinėsime, ar reikalingos papildomos priemonės, susijusios su **strateginių investicijų užsienyje kontrole**.

Taip pat turime stiprinti Europos socialinės rinkos ekonomikos modelį. Toliau vykdysime 2021 m. gegužės mėn. Porto įvykusiame socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime priimtą socialinę darbotvarkę, siekdami užtikrinti socialiai teisingą dvejopą pertvarką. Pateikėme svarbių iniciatyvų, skirtų **Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planui įgyvendinti**. Pristatysime su šiuo metu atliekamu **ESSPASS** (Europos socialinės apsaugos paso) rengimu susijusią socialinės apsaugos sistemų skaitmeninimo iniciatyvą, kuria remiamas darbo jėgos judumas.

Europos įgūdžių metų proga taip pat atnaujinsime **stažuočių kokybės sistemą**, kad būtų sprendžiami tokie klausimai kaip teisingas atlygis ir galimybė naudotis socialine apsauga.

Atsižvelgdami į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 225 straipsniu grindžiamą Europos Parlamento rezoliuciją, pateiksime teisėkūros iniciatyvą dėl **Europos tarpvalstybinių asociacijų statuto**, kad jos galėtų visapusiškai naudotis bendrosios rinkos teikiamomis laisvėmis. Šios asociacijos atlieka svarbų vaidmenį tiekiant prekes ir teikiant paslaugas daugelyje ES ekonomikos sričių ir prisidedant prie aktyvaus piliečių dalyvavimo pilietinėje ir demokratinėje veikloje.

Pasiūlysiame Tarybos rekomendaciją **sudaryti pagrindines socialinės ekonomikos sąlygas**, kad padėtume valstybėms narėms geriau pritaikyti savo politiką ir teisės aktus prie konkrečių socialinės ekonomikos subjektų poreikių.

Tam, kad būtų susigrąžintos ekonomikos gaivinimo plano „NextGenerationEU“ dotacijų komponento lėšos ir užtikrintas Socialinio klimato fondo finansavimas, Komisija pateikė pirmąjį pasiūlymą dėl naujų nuosavų išteklių rinkinio ir dėl jo šiuo metu diskutuojama su teisėkūros institucijomis. Tačiau, kaip pabrėžta Konferencijoje dėl Europos ateities, Sąjunga turi toliau stiprinti savo pačios biudžetą. Tuo tikslu, remdamasi pasiūlymu dėl bendro

Europoje vykdomo verslo apmokestinimo taisyklių sąvado (BEFIT), Komisija pateiks **pasiūlymą dėl antrojo naujų nuosavų išteklių krepšelio**.

Visomis šiomis priemonėmis bus užtikrintos įvairesnės ir atsparesnės pajamų rūšys ir išvengta nepagrįsto Sąjungos programų lėšų mažinimo arba pernelyg didelio valstybių narių įnašų didinimo. Taip pat atliksime **2021–2027 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūrą**. Sieksime sukurti naują – Europos suverenumo – fondą, kad užtikrintume, jog pramonė turėtų ateitį Europoje.

Be to, atsižvelgdami į vertingą Konferencijos dėl Europos ateities indėlį, pasibaigus **savo ekonomikos valdymo peržiūrai** pristatysime Komisijos gaires, siekdami užtikrinti, kad jis vis dar būtų tinkamas šio dešimtmečio uždaviniams spręsti.

Taip pat pateiksime pasiūlymą, kaip **stiprinti ir plėsti administracinį bendradarbiavimą**. Tai leis užtikrinti geresnę ES priemonių, skirtų gebėjimams stiprinti, ypač vietos ir regionų lygmeniu, sąveiką. Tai taip pat sudarys sąlygas geriau valdyti investicijas ir pokyčius, kartu užtikrinant visapusišką ir veiksmingą ES politikos įgyvendinimą.

Norint užtikrinti ekonomikos augimą ir atsigavimą, o taip pat dvejopą – žaliąją ir skaitmeninę – pertvarką, būtinos veiksmingos ir integruotos finansų rinkos ir laisvas kapitalo judėjimas. Jie taip pat padeda ES išlaikyti vadovaujantį ekonominį ir geopolitinį vaidmenį pasaulyje. Komisija pasiūlė imtis keleto reguliavimo reformų investicijų, informacijos atskleidimo, bankininkystės ir draudimo srityse. Dabar sieksime tolesnės pažangos kurdami kapitalo rinkų sąjungą. Komisija taip pat pasiūlys priemonių rinkinį, skirtą **mažmeninėms investicijoms palengvinti, o prieiga prie finansinių paslaugų srities duomenų** bus toliau gerinama įgyvendinant **atvirųjų finansų sistemos** iniciatyvą. Siekdami remti inovacijas, užtikrinti lengvesnę ir saugesnę naudojimąsi internetinėmis mokėjimo paslaugomis ir geresnę vartotojų apsaugą nuo sukčiavimo ir piktnaudžiavimo taip pat persvarstysime **Mokėjimo paslaugų direktyvą**.

Siekdami užtikrinti, kad Sąjungos bendra valiuta būtų pritaikyta skaitmeniniam amžiui, prieš Europos Centriniam Bankui išleidžiant skaitmeninį eurą, pateiksime pasiūlymą nustatyti **skaitmeninio euro principus**.

3.4. Pasaulyje stipresnė Europa

Nors daugiašališkumas ir taisyklėmis grindžiama tarptautinė tvarka išliks mūsų pagrindiniai principai, turime pasirengti sisteminės konkurencijos amžiui daugiapoliame pasaulyje.

ES, kaip pagrindinė paramos vystymuisi ir humanitarinės pagalbos teikėja, toliau reaguos į pasaulines Rusijos karo prieš Ukrainą pasekmes, ypač susijusias su pasaulinėmis maisto ir energetikos krizėmis.

Sankcijos Rusijai galios tol, kol tęsis jos agresija prieš Ukrainą ir neteisėta Ukrainos teritorijos okupacija ir (arba) aneksija. Taip pat **atnaujinsime savo sankcijų priemonių rinkinį**, kad jis apimtų korupciją.

Žiauri karo realybė patvirtina būtinybę stiprinti ES pastangas saugumo ir gynybos srityje. Atsižvelgdami į ES strateginį kelrodį, 2023 m. pristatysime ES **kosmoso strategiją saugumo ir gynybos srityje** ir atnaujintą ES **jūrų saugumo strategiją**. Taip pat pradėsime dialogą su Europos gynybos pramone dėl to, kaip padidinti gamybos mastą, kad būtų pašalintas esamas Europos ginkluotės atsargų trūkumas.

Tęsime bendradarbiavimą su **Vakarų Balkanų šalimis kandidatėmis, taip pat Ukraina, Moldova ir Gruzija**, atsižvelgdami į būsimą jų stojimą į Sąjungą. Toliau remsime rytines šalis partneres ir pietines kaimynines šalis. Be to, aktyviai prisidėsime prie būsimos **Europos politinės bendrijos** darbo siekdami gilinti ryšius su Europos šalimis neapsiribojant stojimo procesu.

Siekdami stiprinti ES atsparumą ir įvairinti savo tiekimo grandines, sieksime be išlygų ratifikuoti prekybos susitarimus, be kita ko, su Čile, Meksika ir Naująja Zelandija, ir tęsime derybas su kitais svarbiais partneriais, pavyzdžiui, Australija, Indija ir Indonezija. Taip pat pateiksime **naują Lotynų Amerikos ir Karibų darbotvarę**.

ES ir toliau pasiryžusi padėti įveikti krizes kitose pasaulio dalyse ir skatinti priimti prasmingus daugiašalius pasaulinių uždavinių sprendimus, visų pirma peržiūrėti Darnaus vystymosi darbotvarę iki 2030 m. ir stiprinti mūsų santykius su tarptautinėmis finansų įstaigomis.

Daugėjant konfliktų ir gaivalinių nelaimių, didėja ne tik humanitariniai poreikiai, tačiau ir finansavimo trūkumas. Labai svarbu ir toliau didinti pagalbos teikimo veiksmingumą ir efektyvumą, be kita ko, **didinant pačios ES pajėgumus reaguoti į krizines situacijas**. Be kitų veiksmų, prieš 2023 m. miškų gaisrų sezoną **padvigubinsime gaisrų gesinimo pajėgumus** ir savo parką papildysime 10 lengvųjų amfibinių orlaivių ir 3 sraigtasparniais.

3.5. Europinės gyvensenos propagavimas

2022-ieji – Europos jaunimo metai – suteikė daug galimybių jauniems europiečiams stiprinti savo įgūdžius bei gebėjimus ir skatinti jaunimo pilietinį aktyvumą. Daug dėmesio jaunimui ir toliau bus skiriama Europos įgūdžių metais.

Atsižvelgdama į tai, kad tik 15 proc. jaunuolių studijavo, mokėsi ar stažavosi kitoje ES šalyje, Komisija pasiūlys atnaujinti dabartinę **ES mobilumo mokymosi tikslais sistemą**, kad besimokantieji galėtų lengviau pereiti iš vienos švietimo sistemos į kitą – tai svarbus žingsnis siekiant iki 2025 m. sukurti Europos švietimo erdvę.

Sveikatos srityje Komisija toliau įgyvendins plataus užmojo kovos su vėžiu planą – vieną iš stiprios Europos sveikatos sąjungos ramsčių. Pateiksime Rekomendaciją dėl **vėžio formų, nuo kurių apsaugo skiepai**, ir atnaujinsime Rekomendaciją dėl **aplinkos be dūmų**.

Kitas svarbus Europos sveikatos sąjungos ramstis, kurį rekomendavo Konferencija dėl Europos ateities, yra **Europos sveikatos duomenų erdvės** sukūrimas. Greitai priėmus ir įgyvendinus šią iniciatyvą bus pagerinta sveikatos priežiūros kokybė bei tęstinumas ir užtikrintos piliečių teisės, susijusios su jų sveikatos duomenimis. Komisija atsižvelgs į dar

vieną Konferencijos dėl Europos ateities pasiūlymą, laikydamosi **visapusiško požiūrio į psichikos sveikatą** – svarbų visuomenės klausimą, kuriam pandemijos metu buvo skirta daugiau dėmesio. Remdamasi iniciatyva „HealthyLifestyle4All“ ir jos Jaunimo idėjų laboratorijomis Komisija taip pat toliau propaguos sportą ir sveikos gyvensenos psichinę bei fizinę naudą visoms visuomenės ir amžiaus grupėms.

Įvykiai mūsų pašonėje toliau rodo, kodėl taip svarbu sukurti aiškią ir tvirtą mūsų migracijos ir prieglobsčio sistemą. Pastaraisiais metais taip pat padaryta didelė pažanga laikantis **Migracijos ir prieglobsčio pakte** nustatyto Europos požiūrio į migraciją. Komisija toliau visapusiškai remia Europos Parlamentą ir Tarybą, kad būtų įgyvendintos bendros veiksmų gairės dėl pakto ir iki šios kadencijos pabaigos priims visus pateiktus pasiūlymus. Be to, sieksime pažangos įgyvendinant **įgūdžių ir talentų dokumentų rinkinį**, kuriuo skatinama veiksminga ir abipusiškai naudinga teisėta migracija ir kurį sustiprina nauja iniciatyva, kuria siekiama palengvinti **trečiųjų šalių piliečių kvalifikacijų pripažinimą** ir į mūsų žemyną pritraukti tinkamų įgūdžių turinčių darbuotojų. 2023-aisiais, Europos įgūdžių metais, šiai temai bus skiriama daug dėmesio. Vieno iš strategiškai svarbiausių įgūdžių įgijimas bus skatinamas tikslinė **Kibernetinio saugumo įgūdžių akademijos** iniciatyva.

Siekdama sukurti tikrą saugumo sąjungą ir įgyvendindama ES kovos su seksualine prievarta prieš vaikus strategiją, Komisija pasiūlys **persvarstyti Direktyvą dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus**. Peržiūra siekiama spręsti naujus iššūkius, kylančius dėl technologinių pokyčių, ir atsižvelgti į poreikį stiprinti seksualinės prievartos prieš vaikus nusikaltimų prevenciją, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už juos, taip pat, laikantis išsamios ES vaiko teisių strategijos, remti ir apsaugoti tiek internetinėje erdvėje, tiek realiame gyvenime auka tapusius vaikus. Iniciatyva papildys neseniai pateiktą pasiūlymą dėl **reglamento, kuriuo nustatomos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja taisyklės**. Siekiant šalinti naujas, sudėtingas grėsmes saugumui, priėmus Komisijos pasiūlymus bus sustiprinta saugumo sąjunga ir **tarptautinis policijos bendradarbiavimas**.

Komisija ir toliau imsis visų būtinų priemonių, kad būtų užtikrinta tvirta ir atspari Šengeno erdvė be vidaus sienų kontrolės. Veiksmingus patikrinimus kertant sieną, sklandų tarptautinį keliavimą ir saugumą leis užtikrinti technologinė pažanga, susijusi su tolesniu naujų sąveikių sistemų diegimu, ir naujas pasiūlymas dėl **kelionės dokumentų skaitmeninimo**. Komisija taip pat toliau teiks paramą teisėkūros institucijoms, kad būtų greitai priimtas peržiūrėtas **Šengeno sienų kodeksas**.

3.6. Naujas postūmis Europos demokratijai

Mūsų demokratijai, kuria grindžiama mūsų Sąjunga, kyla kaip niekad didelė grėsmė. Mūsų Sąjungos stabilumas, saugumas ir gerovė labai priklauso nuo mūsų **demokratinų vertybių ir institucijų** išsaugojimo. Todėl privalome nepaliaudami ginti savo pagrindines teises ir bendras vertybes, tokias kaip lygybės ir teisinės valstybės principai, arba imtis veiksmų, kad apsaugotume savo laisvos ir demokratinės visuomenės pagrindus, tokius kaip žiniasklaidos pliuralizmas ir laisvė.

Sisteminas **teisinės valstybės principo** laikymasis visose valstybėse narėse buvo vienas iš Konferencijos dėl Europos ateities suformuluotų tikslų, o 2022 m. liepos mėn. paskelbtoje trečiojoje metinėje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje pirmą kartą pateiktos visoms valstybėms narėms skirtos rekomendacijos. Europos demokratijos veiksmų plane pagrindinių demokratinių ramsčių apsauga laikoma vienu iš svarbiausių politinių prioritetų. Tuo remdamasi Komisija pasiūlė priimti Europos žiniasklaidos laisvės aktą, kuriuo numatomos teisinės žiniasklaidos laisvės ir pliuralizmo apsaugos priemonės.

Siekdama, kad Europos demokratijos veiksmų planas būtų įgyvendinamas aktyviau, 2023 m. Komisija pateiks **demokratijos gynimo teisės aktų rinkinį**, kuriuo skatinami laisvi ir sąžiningi rinkimai, sustiprinama kova su dezinformacija ir remiama žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas, be kita ko, plėtojant pilietinės visuomenės erdvę ir skatinant piliečių dalyvavimą, kad demokratinis atsparumas sustiprėtų iš vidaus. Visų pirma į jį bus įtraukta pasiūlymų dėl mūsų demokratijos apsaugos ir pasitikėjimo stiprinimo, mūsų demokratinę sistemą ginant nuo išorės interesų. Taip pat pasiūlysiame priemonių siekdami atnaujinti **kovos su korupcija** teisės aktų sistemą.

Komisija pateikė pasiūlymų, kuriais siekiama patobulinti Europos Parlamento rinkimų tvarką, didinant jų sąžiningumą ir skatinant aktyvesnį dalyvavimą, nustatydamą taisykles dėl **politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo**, dėl **Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo** ir dėl **judžių europiečių rinkimų teisių**. Taip pat esame pasirengę padėti teisėkūros institucijoms parengti Europos Parlamento pasiūlymą dėl naujo **rinkimų įstatymo**. Svarbu užtikrinti, kad visos šios naujos su rinkimais susijusios taisyklės būtų pradėtos taikyti iki kitų 2024 m. vyksiančių Europos Parlamento rinkimų.

Komisija toliau kurs lygybės sąjungą įgyvendindama pavyzdinę neįgaliųjų teisių iniciatyvą, pagal kurią pasiūlys sukurti **Europos neįgaliojo kortelę**, kuria užtikrinamas abipusis neįgalumo statuso pripažinimas visose valstybėse narėse. Lygybės sąjunga būtų dar labiau sustiprinta, jei teisėkūros institucijos susitartų dėl siūlomų **kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu šeimoje ir darbo užmokesčio skaidrumo** iniciatyvų. Įgyvendindama 2020–2025 m. ES kovos su rasizmu veiksmų planą, Komisija tęs darbą, kad užtikrintų **veiksmingą apsaugą nuo diskriminacijos** dėl rasinės ar etninės kilmės, be kita ko, teisėsaugos srityje.

Siekdama užtikrinti, kad vartotojų teisės ir toliau būtų saugomos ir ginamos tiek internetinėse, tiek neinternetinėse rinkose, Komisija pasiūlys iš dalies pakeisti **vartotojų apsaugos institucijų bendradarbiavimą** reglamentuojančias taisykles, kad jos leistų labiau atgrasyti nuo nesąžiningos verslo praktikos ir padėtų veiksmingiau tirti vartotojų teisių pažeidimus.

Komisija išnagrinės savo **skaidrumo sistemos stiprinimo priemones**, visų pirma susijusias su galimybe susipažinti su dokumentais.

Siekdama pagerinti **nacionalinių duomenų apsaugos institucijų bendradarbiavimą** įgyvendinant Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą, Komisija pasiūlys suderinti kai kuriuos nacionalinius procedūrinius jų darbo aspektus.

4. Geresnis reglamentavimas, ES teisės įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas

4.1 Geresnis reglamentavimas

Iššūkiai, su kuriais šiandien susiduria Europa, išryškino įrodymais ir geresnio reglamentavimo principais pagrįsto politikos formavimo poreikį.

Dabar Komisija turi aukščiausius reikalavimus atitinkančių reguliavimo priemonių – tai patvirtino ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija. Geresnio reglamentavimo esmė – užtikrinti, kad būtų priimami reikalingi teisės aktai ir kad jie teiktų kuo didesnę naudą piliečiams ir suinteresuotiesiems subjektams. **Šiuo metu visapusiškai taikomu principu „kiek plus, tiek minus“** siekiama sutelkti dėmesį į sąnaudų, susijusių su Komisijos pasiūlymais, poveikį piliečiams ir įmonėms. Taip papildomos sistemingos pastangos pagal Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT) nustatyti ir šalinti biurokratinę naštą ir nereikalingas išlaidas. Nustatyti paprastinimo ir naštos mažinimo galimybes Komisijai padeda ir aukšto lygio ekspertų grupė – Ateičiai tinkamo reglamentavimo platforma. Prisidėti prie tikslingo poveikį piliečiams ir įmonėms darančio *acquis* paprastinimo gali ir aukšto lygio suinteresuotųjų subjektų grupės. **Patobulintas poveikio mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) tyrimas** užtikrins, kad Europos įmonės galėtų naudotis bendrosios rinkos teikiama nauda nemokėdamos neproporcingos kainos. 2023 m. Komisija toliau taikys principą „kiek plus, tiek minus“, o taip pat pradės vertinti jo įgyvendinimą ir veiksmingumą.

Geresnio reglamentavimo darbotvarkė yra vienas iš svarbiausių tvarumo rėmimo elementų. Pagal darbotvarkę atliekami poveikio vertinimai, kuriuose atsižvelgiama į darnaus vystymosi tikslus ir nagrinėjamas jų didelis poveikis visų asmenų lygybei. Į geresnį reglamentavimą įtraukus strateginį prognozavimą ir teisės aktus pritaikius ateities iššūkiams Komisija turės reikiamas priemones, kad galėtų išspręsti bet kokias ateityje iškilsiančias neapibrėžtumo problemas.

4.2 ES teisės įgyvendinimas ir vykdymas

Norint, kad mūsų žadėti pokyčiai taptų realybe, labai svarbu, kad Sąjungai pasiekus sutarimą dėl siūlomų iniciatyvų jos būtų visapusiškai ir laiku įgyvendintos. Praėjusią savaitę pristatytame **Komunikate dėl ES teisės taikymo** išsamiai išdėstoma, kaip Komisija sustiprino ir išplėtojo savo darbą vykdymo užtikrinimo srityje, derindama pastangas su valstybėmis narėmis, specializuotomis institucijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. Visapusiškas ir nuoseklus ES taisyklių taikymas, visų pirma susijęs su mūsų bendromis vertybėmis, pagrindinėmis teisėmis, teisine valstybe, keturiomis ES pagrindinėmis laisvėmis ir bendrosios rinkos veikimu, didina teisinį tikrumą ir piliečių bei įmonių pasitikėjimą nacionalinėmis institucijomis ir ES apskritai. Tinkamas ES taisyklių vykdymo užtikrinimas maksimaliai padidina konkrečių ES politikos teikiamą naudą kasdieniam žmonių, kad ir kur ES jie gyventų, gyvenimui. Komisija toliau bendradarbiaus su valstybėmis narėmis, kad padėtų joms tinkamai taikyti ES teisę, skubiai spręstų kilusias problemas ir **ryžtingai imsis veiksmų dėl pažeidimų**, kurie trukdo įgyvendinti svarbius ES politikos tikslus arba dėl kurių kyla pavojus, kad bus pažeistos ES vertybės ir pagrindinės laisvės.

5. Išvada

Nuo šios kadencijos pradžios Europos Sąjunga pademonstravo savo gebėjimą siekti rezultatų piliečiams svarbiausiais klausimais. Reaguodama į precedento neturinčias krizes ji veikė kolektyviai ir su dvigubai didesniu užmoju tęsė jau pradėtą radikalią pertvarką. Tai ir toliau turi būti mūsų darbo ateinančiais metais varomoji jėga.

Šio komunikato prieduose išvardyti pagrindiniai kitų metų veiksmai. Į juos įtrauktas dar svarstomų prioritetinių pasiūlymų sąrašas, kuriuo remdamiesi tęsime dialogą su Europos Parlamentu ir Taryba, kad iki šių metų pabaigos būtų susitarta dėl Bendros deklaracijos dėl teisėkūros prioritetų.

Bendromis pastangomis formuosime Sąjungą, gebančią sutelkti jėgas ir spręsti didžiausias problemas – nuo klimato kaitos ir gamtos nykimo iki pandemijų ir regioninio saugumo. Stiprią, savo vertybes ir teisinės valstybės principą puoselėjančią Sąjungą. Klestinčią, stiprią ekonomiką, kartų solidarumu ir unikalia bendrąja rinka grindžiamą Sąjungą, kurioje užtikrinama precedento neturinti socialinė apsauga. Vieningą Sąjungą, kuri užima tvirtą poziciją pasaulyje ir rodo pasaulinę lyderystę sprendžiant mūsų kartos problemas.